

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.407/2018/5.szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Szabó Enikő ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a **(jogtanácsos neve)** jogtanácsos által képviselt **alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2018. március 27. napján kelt I.P.20.842/2017/49. számú ítélete ellen a felperes részéről 51. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

K Ö Z B E N S Ó Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, és megállapítja, az alperes teljes kártérítési felelősséggel tartozik a felperes tulajdonát képező **(X1)** forgalmi rendszámú **(Y)** típusú személygépkocsinak a lefoglalás megszüntetésekor jogellenesen harmadik személy részére történt kiadásával a felperesnek okozott károkért.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltségre is kiterjedően hatályon kívül helyezi és ugyanezt a bíróságot – másik tanács kijelölése mellett – újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes másodfokú eljárási költségét 442.056,- (Négyszáznegyvenkettőezer-ötvenhat) Ft-ban, az alperesét 400.000,- (Négyszázezer) Ft-ban állapítja meg.

A közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A 2007-es gyártású (...) alvázszámú **(Y)** típusú személygépkocsi először 2007. június 8-án került forgalomba Németországban, ahol november 28-ig **(X4)** német hatósági jelzéssel a **(cég 1)** neve alatt volt nyilvántartva. Ekkor – 2007. december 12-ig szóló érvényességgel – **(X2)** német export rendszámmal **(személy 1 neve)** román állampolgár nevére került. 2007. december 12. és 2009. április 2. között a gépkocsi nem volt Németországban nyilvántartásba véve, a tulajdonos lízingcég, a **(lízingcég neve)** a román **(cég 2)** nevű cég részére adta lízingbe, amely társaság az esedékes havi lízingdíjak fizetésével felhagyott úgy, hogy a járművet sem szolgáltatva vissza. 2009. április 2-án a gépjárművet ismét Németországban regisztrálták, ekkortól május 16-ig **(X5)** német hatósági jelzéssel a **(cég 3)** nevére került, május 16-tól október 8-ig a forgalmi rendszáma **(X3)** volt és **(személy 2 neve)**-t tartották nyilván a tulajdonosaként, majd október 8-án Németországban kivonták a forgalomból. 2009. október 14-től a személygépkocsi Ausztriában került forgalombahelyezésre, hivatalos német járműokmányokkal, majd 2011. augusztus 9-én jóhiszeműen, kereskedelmi forgalomban a **(cég 4)**-től megvásárolta a felperes, aki 2011. augusztus 11. óta a regisztrált üzembentartója.

A felperes 2012. szeptember 4-én 0 óra 50 perckor kilépésre jelentkezett a ... Megyei Rendőr-főkapitányság ... Határrendészeti Kirendeltség ... Autópálya határátkelőhelyen az akkor **(X1)** osztrák forgalmi rendszámú **(Y)** típusú személygépkocsival. Az ellenőrzés során megállapították, hogy a román hatóságok korábban a személygépkocsi – mint elveszett, ellopott vagy jogellenesen használt jármű – körözését rendelték el, ezért azt lefoglalták. A lefoglalás ellen a felperes panasszal nem élt. Az alperes ezt követően értesítette az **(iroda neve)** Irodát (a továbbiakban: Iroda), aki 2012. szeptember 5-én tájékoztatta a lefoglaló hatóságot, hogy a körözés érvényes, a gépjárművet a romániai **(lízingcég neve)** társaságtól lízingelték és a lízingdíjat nem fizették, az ügyben csalás miatt folyik büntetőeljárás. Tájékoztatása kiterjedt arra is, hogy az elsődleges adatok alapján a Romániában finanszírozási csalás tárgyát képező személygépkocsit Ausztriában helyezték forgalomba **(X1)** hatósági jelzéssel, erre figyelemmel megkeresték az osztrák társírodát a jármű osztrák regisztrációs történetéről való adatszolgáltatás és annak közlése végett, hogy az osztrák forgalmi engedély szerinti tulajdonos is igényt tart-e a lefoglalt járműre. Erre az esetre kérte közölni, a kocsit kinek és milyen feltételek mellett tervezik majd kiadni.

A felperes 2013. szeptember 5-én faxon a lefoglaló hatósághoz a gépkocsi tulajdonjogának igazolására okiratokat küldött.

Az Iroda szeptember 6-i, alperesnek írt átirata szerint a lefoglalt személygépkocsit először 2009. október 14-én helyezték forgalomba Ausztriában és 2011. június 1-ig **(személy 3 neve)** néven tartották nyilván **(X6)** osztrák rendszámmal. 2011. augusztus 11. óta szerepel a felperes neve alatt **(X1)** osztrák hatósági jelzéssel. A közölt információkra tekintettel ismételt tájékoztatást kért az alperestől arról, hogy a lefoglalt gépjárművet kinek és milyen feltételekkel tervezik kiadni.

Az Iroda 2012. szeptember 10-én a román társírodától kapott információkat közölte az alperessel. Eszerint a Romániában bizalommal visszaélés miatt indított büntetőeljárás alapját képező bűncselekmény elkövetési ideje 2012. március 9-e, a feljelentést pedig ugyanez év április 18-án tette a jármű tulajdonosa, a **(lízingcég neve)** a használó **(cég 2)** cég ellen, mert a lízingszerződés alapján esedékes havi díjfizetési kötelezettségének nem tett eleget és a járművet sem szolgáltatta vissza. A román tájékoztatás értelmében a jogszerű román tulajdonos jelenleg a **(lízingcég neve)**, amely a visszaszármaztatásban érdekelt.

Az alperes 2012. szeptember 20-án kelt, az Iroda részére megküldött átirata szerint a felperes a visszaszármaztatás kapcsán semmilyen nyilatkozatot nem tett, az Iroda által közölt adatok alapján az alperes a romániai tulajdonos részére kívánja a lefoglalt gépjárművet kiadni.

Az Iroda a 2012. szeptember 21-én tájékoztatta az alperest, hogy az osztrák társiroda további adatokat szolgáltatott, amelyek alapján rekonstruálható a gépjármű korábbi sorsa. A tájékoztatás tartalmazta azt is, hogy a felperes időközben igazolta, a gépjárművet a **(cég 4)**-től vásárolta. A tájékoztatás tényként rögzíti, hogy a 2011. augusztus 9-i keltű adásvételi szerződés szerint a kocsit a felperes jogszerűen szerezte. Közölte, az osztrák társhatóság arra a következtetésre jutott, hogy a román hatóságok biztosan elírták körözésükben a jármű alvázszámát, hiszen az a körözés felvitelekor már jogszerűen a felperes birtokában volt, akinek szerzését és az előző szerzések láncolatát igazolni lehet. Mindezek alapján a kocsit osztrák regisztrációs története feltérképezettnek tekinthető. Az adatokra figyelemmel az Iroda felhívta az alperest a szükséges ellenőrzések elvégzésére annak megállapítása végett, hogy a járművet kinek és milyen feltételek mellett lehet átadni.

A ...-i Rendőrkapitányság 2012. szeptember 26-án kelt 06010/14425-14/2012. ált. számú határozatával a gépjármű lefoglalását megszüntette, és azt a román lízingtársaság meghatalmazottjának adta ki. A határozatot a felperesnek nem kézbesítette.

A felperes 2015. május 21-én panaszt terjesztett elő a ...-i Rendőrkapitányság eljárásával szemben, amelyet a hatóság a 06010-105/75-1/2015.P. számú határozatával elutasított. A felperes a panasz elutasításáról szóló határozattal szemben fellebbezéssel nem élt.

A felperes keresetében 20.000 euró, azaz 5.707.200,- Ft vagyoni és 500.000,- Ft nemvagyoni kár megtérítésére kérte kötelezni az alperest. Keresete jogalapjaként arra hivatkozott, hogy a lefoglalt személygépkocsi tulajdonjogát igazoló adásvételi szerződést 2012. szeptember 5. napján fax útján eljuttatta a magyar hatóságokhoz, ennek ellenére az alperes a gépjárművet a román hatóságoknak adta ki és a lefoglalás megszüntetéséről szóló határozatot számára nem kézbesítette. A döntés – álláspontja szerint – kirívóan jogszabálysértő az **(iroda neve)** Irodájától kapott tájékoztatások tartalmára figyelemmel, amelyek igazolták a tulajdonjogát. Hivatkozott a 2012. évi CLXXX. törvény 53. § (3) bekezdésében foglaltakra, miszerint az európai bűnügyi együttműködés keretében a tárgy átadásáról hozott döntés nem sértheti jóhiszemű harmadik személy jogait. Kifejtette, a rendes jogorvoslat igénybevétele jelen esetben nem lett volna alkalmas a kár elhárítására, a lefoglalás ellen pedig azért nem élt panasszal, mert jogorvoslati lehetőségéről nem tájékoztatták.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Érvelése szerint a felperes a rendelkezésére álló rendes jogorvoslati lehetőségeket nem merítette ki: a lefoglalás elrendeléséről szóló határozattal szemben nem nyújtott be panaszt és nem fellebbezett a 2015. májusi panaszt elutasító határozattal szemben. Hangsúlyozta, a felperes 2012. szeptember 26-ig nem igazolta kétséget kizáróan, hiteltérdemlően a tulajdonjogát, és nem kérte a lefoglalás megszüntetését sem, továbbá igényt sem jelentett be a személygépkocsi neki való kiadására. Ezzel szemben a **(lízingcég neve)** román gazdasági társaság okiratokkal bizonyította tulajdonjogát, így a Be. 155. § (2) bekezdése alapján jogszerűen adta ki részére a személygépkocsit.

Az elsőfokú bíróság 1.P.21.130/2016/18. számú ítéletével a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában leszögezte, a felperes a kár elhárítására alkalmas jogorvoslati lehetőséget nem merítette ki. Kifejtette, az alperesnek a Be.155. § (2) bekezdése alapján a lefoglalás megszüntetésekor azt kellett vizsgálnia, hogy a bűncselekmény elkövetésekor ki volt a dolog tulajdonosa, illetve arra nézve kellett adatot beszereznie, hogy a jelzéssel élt tagállam a lefoglalt tárgy kiadására igényt tart-e. Megállapította, hogy az irányadó időpontban a jármű tulajdonosa a román gazdasági társaság volt, amely annak kiadására igényt tartott, így az alperes nem valósított meg jogellenes magatartást.

A Szegedi Ítéltábla Pf.I.21.551/2016/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság ügydöntő jelentőséget tulajdonított annak a ténynek, hogy a bűncselekmény elkövetésekor a gépjárműnek ki volt kétséget kizáróan a tulajdonosa, ezt figyelembe véve állapította meg, hogy az alperes a Be. 155. § (2) bekezdésének alkalmazásával döntött a lefoglalt gépkocsi kiadásáról. Az ítéletből azonban egyáltalán nem látható, milyen okiratok alapján jutott erre a következtetésre, különös tekintettel arra, hogy a periratok között erre vonatkozó bizonyíték nincs, csupán az alperes tett tényelőadást, amit viszont a felperes vitatott, cáfolatul hivatkozva az Iroda 2012. szeptember 10-én és 21-én kelt tájékoztatásaira. Kifejtette, ez utóbbiak tartalmát sem rögzíti teljeskörűen a tényállás, de a jogi indokolás sem tartalmazza, hogy mely bizonyítékok alapján tekintette az elsőfokú bíróság a román gazdasági társaság tulajdonjogát kétséget kizáróan igazoltnak, szemben az Iroda közlésével. Rámutatott, a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a kár elhárítására alkalmas jogorvoslatot a felperesnek nem állt módjában igénybe venni, hiszen a gépkocsi kiadását elrendelő határozatot a részére nem kézbesítették, a későbbi panaszt elutasító határozat kézbesítését követő fellebbezési határidőben pedig a gépkocsi már nem volt az alperes birtokában, így azt még eredményes fellebbezés esetén sem adhatta volna ki számára.

A megismételt eljárásra előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak az alperesi eljárás jogszerűségének vizsgálata során a Be. 155. § (2) bekezdéséből kell kiindulnia, amely a főszabályt tartalmazza.

Eszerint a lefoglalás megszüntetésekor a lefoglalt dolgot annak kell kiadni, aki a bűncselekmény elkövetésekor a dolog tulajdonosa volt és ezt kétséget kizáró módon igazolni tudja. Ha kétséget kizáró módon nem igazolható senkinek a tulajdona, amivel egytekintet alá esik az is, ha két kétséget kizáró tulajdonjog kerül igazolásra, akkor a (3) bekezdés alkalmazásának van helye. Eszerint a lefoglalt dolgot annak kell kiadni, aki alaposnak látszó igényt jelentett be. Kifejtette, a perbeli esetben vitatott volt a felperesi igénybejelentés ténye, azonban a tulajdonjogának igazolására irányuló eljárása valójában igénybejelentést takar, amelyet nem lehet figyelmen kívül hagyni. Majd ha ez alapján sem lehet megnyugtatóan dönteni, akkor a Be. 155. § (4) bekezdését kell alkalmazni. Kiemelte, a megalapozott döntéshez első lépésben mindenképpen meg kell határozni a bűncselekmény elkövetésének időpontját, amelyhez viszonyítottan kerülhet sor a Be. 155. § (2) bekezdésében foglalt főszabály alkalmazására.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban ítéletével a keresetet elutasította. Határozatának indokolásában elsődlegesen megállapította – visszautalva a Szegedi Ítélet tábla hatályon kívül helyező végzésében foglaltakra –, hogy a felperes a számára rendelkezésre álló rendes jogorvoslati lehetőségeket kimerítette. A továbbiakban úgy foglalt állást a román nyomozóhatóság, illetve ügyészségi hivatal tájékoztatásai alapján, hogy a bűncselekmény elkövetésének pontos időpontja nem állapítható meg. Kifejtette, a bizonyítékok értékelésével arra lehet következtetni, hogy 2009. április 2-án a román lízingelt gépkocsi újbóli németországi forgalomba helyezésére csak bűncselekmény útján volt lehetőség, hiszen a járművet tulajdonló román lízingcég a járművet nem adta el. Rámutatott, a Be. 155. § (2) bekezdése alapján az alperesnek a lefoglalás megszüntetésekor azt kellett vizsgálnia, hogy a bűncselekmény elkövetésekor ki volt a dolog tulajdonosa, illetve arra nézve kellett adatot beszereznie, hogy a jelzést kiadó tagállam a lefoglalt tárgyak kiadására igényt tart-e. Az adatokból – bár a bűncselekmény pontos időpontja nem volt megállapítható – pedig okszerű következtetés vonható le arra nézve, hogy a bűncselekmény elkövetésekor a gépjármű tulajdonosa a **(lízingcég neve)** román gazdasági társaság volt, amely a gépjármű kiadására igényt tartott. Így az alperes nem tanúsított jogellenes magatartást, amikor a gépjármű kiadásáról e társaság részére rendelkezett.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, mely elsődlegesen annak megváltoztatására, rész- és közbenső ítélet meghozatalára, másodlagosan hatályon kívül helyezésére irányult. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletet számára nem kézbesítette szabályszerűen, mivel azt a felperesi jogi képviselő perkapujára és nem cégkapujára küldte meg. Érdemben álláspontja az volt, az elsőfokú bíróság látszólag kívánta a tényállást felderíteni, valójában már a megismételt eljárás első tárgyalásán közölte, hogy továbbiakban sem releváns a bűncselekmény elkövetési időpontja, és ennek megfelelően sem érdemi bizonyítás, sem érdemi tárgyalás nem folyt. Táblázatos formában részletezte az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül hagyott vagy – véleménye szerint – tévesen értékelt tényeket. Kiemelte, a rendelkezésre álló okiratok szerint senki, főként a román gazdasági társaság nem tett bejelentést arra nézve, hogy a lízingelt autót ellopták vagy elsikkasztották volna, csupán a lízingdíjak nem fizetése miatt tett feljelentést csalás gyanújával, így az elsőfokú bíróság ítélete részben iratellenes. Arra sincs okirati bizonyíték, hogy a román gazdasági társaság tulajdonos lett volna, erre irányuló bizonyítási indítvány ellenére az alperes ilyet nem csatolt. Hangsúlyozta, kérte annak alperesi igazolását is, hogy a gépjárművet átvevő személy milyen meghatalmazással rendelkezett, az elsőfokú bíróság azonban ezt a bizonyítást is mellőzte. Álláspontja szerint a lefoglalt dolog kiadásakor nem állt az alperes rendelkezésére olyan hitelt érdemlő bizonyíték, ami a felperesen kívüli más személy tulajdonjogát igazolta volna és okirati bizonyítékokkal alátámasztott, adásvétel útján szerzett tulajdonjogát alappal kétségessé tette volna. Mind a német, mind az osztrák, mind pedig a magyar rendőrségi szervek eljárása alapján a felperes tulajdonjoga volt egyértelműen megállapítható. Érvelése szerint az alperes azzal is jogot sértett, hogy egy magánszemélynek és nem

a román társhatóságnak adta ki a perbeli autót. Az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló másodlagos fellebbezési kérelmét az indokolási kötelezettség megsértésére alapította.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte annak helyes indokaira figyelemmel.

A fellebbezés a kereset jogalapját tekintve **alapos**.

Az ítélet tábla a korábbi, Pf.I.21.551/2016/4. számú végzésének indokolásában írtakat továbbra is fenntartja, a megismételt eljárásban ugyanis olyan új tény, adat nem merült fel, amely az attól való eltérést indokolná. A végzésben részletesen kifejtettek megismétlése nélkül az alábbiakat kívánja kiemelni:

A felperes keresetében igénye alapjaként közigazgatási jogkörben okozott kár bekövetkeztére hivatkozott. Károkozó magatartásként azt jelölte meg, hogy az alperes egyrészt a tulajdonát képező gépjármű lefoglalásának megszüntetéséről szóló határozatot a számára nem kézbesítette, másrészt a lefoglalás megszüntetésekor az 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 155. §-ában foglalt szabályok kirívó megsértésével rendelkezett a lefoglalt gépkocsi harmadik személynek történő kiadásáról. Vagyoni kárának mértékét a gépjármű lefoglaláskori értékében jelölte meg és nem vagyoni kártérítési igényt is érvényesített.

Az ilyen kár megtérítését igénylő félnek azon túl, hogy fennállnak a Ptk. 349. § (1) bekezdésében rögzített speciális feltételek, a Ptk. 349. § (3) bekezdésének utaló szabálya folytán azt kell – az általános rendelkezéseknek megfelelően – bizonyítania, hogy a közigazgatási szerv jogellenes tevékenységével vagy mulasztásával okozati összefüggésben kára keletkezett (Ptk. 339. § (1) bekezdés). Mindezek sikeres bizonyítása esetén is lényeges ugyanakkor, hogy pusztán a téves jogalkalmazás nem vezethet helytállási kötelezettségre. Erre akkor kerülhet sor, ha a jogszabály rendelkezése teljesen és nyilvánvalóan egyértelmű, a ténymegállapítás és döntés pedig nem mérlegelés eredménye (EBH2001.526.), vagyis csak kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés alapozhatja meg a felelősséget (BDT2008.1817.). A kialakult bírói gyakorlat szerint a jogszabály által megengedett mérlegelés eredményeként hozott határozat esetében a fél csak akkor érvényesíthet kártérítési igényt, ha megállapítható, hogy a döntés felróható módon eszközölt, kirívóan okszerűtlen mérlegelés eredménye (KGD1992.213.számú jogeset).

A Ptk. 349. §-ában foglalt speciális kártérítési feltétel fennálltát illetően az ítélet tábla maradéktalanul fenntartja a Pf.I.21.551/2016/4. számú hatályon kívül helyező végzésének 5. oldal utolsó bekezdésében kifejtetteket, aminek lényege, hogy a kár elhárítására alkalmas jogorvoslatot a felperesnek nem állt módjában igénybe venni, hiszen a lefoglalás megszüntetését elrendelő határozatot neki nem kézbesítették, a későbbi panaszát elutasító határozat kézbesítését követő fellebbezési határidőben pedig a gépkocsi már nem volt az alperes birtokában, így azt még eredményes fellebbezés esetén sem adhatta volna ki számára.

A továbbiakban az elsőfokú bíróságnak – helyesen – azt kellett volna vizsgálnia, hogy a Ptk. 339. §-a szerinti általános kártérítési feltételek fennállnak-e a perbeli esetben.

Az alperes eljárásának törvényi kereteit a lefoglalás megszüntetésekor hatályos 1998. évi XIX. törvény (Be.) rendelkezései határozzák meg. Ennek VIII. fejezete tartalmazza a kényszerintézkedéseket, a lefoglalás részletszabályai a 151-155. §-ok között találhatók. A Be. 169. § (1) bekezdése szerint a nyomozóhatóság a kényszerintézkedésről határozatot hoz, amelyet a Be. 169. § (4) bekezdése értelmében kézbesítés útján kell közölni azzal, akire a rendelkezés vonatkozik, továbbá azzal is,

akinek az eljárási jogait érinti. E határozattal szemben a Be. 195. § (1) bekezdése alapján panasszal lehet élni, amely azonban – a (3) bekezdésre figyelemmel – nem bír halasztó hatállyal.

A megállapított tényállás szerint az alperes a lefoglalás megszüntetéséről és a gépkocsi harmadik személy részére történő kiadásáról szóló határozatát a fenti egyértelmű, eltérést nem engedő jogszabályi rendelkezésekbe ütköző módon a felperessel nem közölte, ezzel kirívó jogszabálysértést követett el. Ezzel az intézkedésével elvonta a felperes jogorvoslati lehetőségét a számára sérelmes döntéssel szemben, megakadályozta, hogy a tulajdon tárgyhöz hozzájusson.

Szintén kirívó jogszabálysértést valósított meg a lefoglalás megszüntetéséről szóló határozatában a Be. 155. §-ának alkalmazását illetően. A Be. 155. § (2) bekezdése szerint a lefoglalás megszüntetésekor a lefoglalt dolgot annak kell kiadni, aki a bűncselekmény elkövetésekor a dolog tulajdonosa volt és ezt kétséget kizáró módon igazolni tudja. E főszabály akkor alkalmazható, ha a bűncselekmény elkövetésének időpontja egyértelműen meghatározható és – további konjunktív feltételként – kétséget kizáró módon megállapítható a dolog tulajdonosának személye is. Ezek a lényegi körülmények azonban, melyek ahhoz fontosak, hogy az irányadó jogszabályt meg lehessen határozni, az alperes eljárása alatt nem kerültek tisztázásra. Amennyiben ugyanis a bűncselekmény elkövetési ideje az Iroda 2012. szeptember 10-i közlése alapján (a román társirodától kapott információ szerint) 2012. március 9., akkor a lefoglalt gépkocsi tulajdonjoga legalábbis kérdéses volt, hiszen a román tájékoztatás szerint a jogszerű tulajdonos a **(lízingcég neve)** lízingcég, míg az Iroda alpereshez eljuttatott szeptember 21-i tájékoztatása tényként rögzíti, hogy a 2011. augusztus 9-i keltű – tehát a vélelmezett elkövetési időpontot megelőző – adásvételi szerződéssel a gépjármű tulajdonjogát a felperes jogszerűen megszerezte. Ebben a helyzetben a Be. 155. § (2) bekezdése tehát nem alkalmazható.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott ítéletében úgy foglalt állást, hogy a bűncselekmény elkövetésének időpontja nem állapítható meg (5. oldal 5. bekezdés első mondat), mely esetben a Be. 155. § (2) bekezdését ugyancsak – nyilvánvalóan – nem lehet alkalmazni.

Ha kétséget kizáróan nem igazolható senkinek a tulajdonjoga – amivel egytekintet alá esik az is, ha két kétséget kizáró tulajdonjog kerül igazolásra, hiszen ezek egymást lerontják – akkor a Be. 155. § (3) bekezdése alkalmazásának van helye. Ennek értelmében viszont a lefoglalt dolgot annak kell kiadni, aki alaposnak látszó igényt jelentett be. Az ítéletábra ekörben is fenntartja a hatályon kívül helyező végzés indokolásának 6. oldal harmadik bekezdésében kifejtett jogi álláspontját, miszerint a felperes a tulajdonjogának igazolása céljából 2012. szeptember 5-én faxon eljuttatta a lefoglaló hatósághoz a gépkocsi tulajdonjogának igazolására szolgáló iratokat, melyet nem lehet másként értelmezni, mint hogy saját tulajdonjogát kívánta érvényesíteni. Az alperes eljárásának jogszerűségénél hangsúlyozottan értékelni kell az iroda alpereshez küldött szeptember 21-i tájékoztatását is, mely szerint a felperes időközben igazolta, hogy a gépjárművet a **(cég 4)**-től vásárolta. Amennyiben tehát az alperes a gépkocsi kiadásáról a Be. 155. § (3) bekezdése alapján kívánt dönten, a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján kizárólag arra a következtetésre juthatott volna, hogy mind a felperes, mind a román társaság alaposnak látszó igényt jelentett be.

Az alperes által hivatkozott (2013. január 4-én érkezett 1.P.20.842/2017/37. számú előkészítő irat 2. oldal második bekezdés), eljárásra irányadó jogszabály az Európai Unió tagállamai közötti kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló 2005. évi CXVI. törvény 8. cikkének (1) bekezdése ugyancsak szerepet tulajdonít a jóhiszeműségnek, amikor kimondja, a megkeresett tagállam – a megkereső tagállam kérelmére jóhiszemű harmadik személyek jogainak a sérelme nélkül – a bűncselekmény útján megszerzett tárgyakat a megkereső tagállam rendelkezésére bocsáthatja abból a célból, hogy azokat a jogos tulajdonosainak visszaszolgáltassák. A lefoglalt dolog kiadása tehát eszerint sem sértheti a jóhiszemű harmadik személyek jogait. Az alperes számára pedig az Iroda szeptember 10-i és szeptember 21-i tájékoztatásából világosan ki kellett tűnnie, hogy a felperes

legális kereskedelmi forgalomban, jóhiszeműen vásárolta az érintett gépjárművet, vagyis ennek figyelembevételével azt másnak nem adhatta volna ki.

Amennyiben pedig az alperes álláspontja szerint a Be. 155. § (3) bekezdése sem lett volna alkalmazható, akkor a (4) bekezdés alapján kellett volna eljárnia. Ennek értelmében ha olyan személy sincs, akinek a (3) bekezdés szerint lehetne a dolgot kiadni, vagy ilyen igény az eljárás adataiból nem tűnik ki, a dolgot annak kell kiadni, akitől lefoglalták. Ez azt jelenti, hogy az alperes a felperes részére lett volna köteles a gépkocsit kiadni (hasonlóan: ÍH2004.62.), ezért eljárásának kirívó jogellenessége, és ennek kapcsán felróhatósága megállapítható.

Mindezek alapján a felperes sikerrel bizonyította a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti keresetének jogalapját, fennállnak mind a speciális, mind az általános feltételek. Már most látható, hogy az alperes az eljárásának, döntésének kereteit megszabó, mérlegelési tevékenységet nem igénylő, egyértelmű jogszabályokat sértő magatartásával okozati összefüggésben a felperesnek kára keletkezett, hiszen a tulajdonát képező gépjárművet nem kapta vissza. Így mivel az alperes a felróhatóság alól nem tudta magát kimenteni, kártérítési felelősséggel tartozik, ami az 1959-es Ptk. egységes normatív kárfogalmából (Ptk. 355. § (1) bekezdés) adódóan a vagyoni és a nemvagyoni károkat egyaránt felöleli.

Tekintve, hogy az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán a keresetösszegezésére bizonyítást nem folytatott, az ítélet tábla csupán a keresettel érvényesített jog fennállásáról döntött a Pp. 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítélettel, míg egyebekben a követelés összegét illetően az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte (Pp. 252. § (3) bekezdés). Arról a folytatódó eljárásban az elsőfokú bíróságnak bizonyítás lefolytatását követően kell állást foglalnia. A károk jellege, mértéke kapcsán a bizonyítási kötelezettség a felperest terheli (Pp. 164. §).

Figyelemmel arra, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság csupán formálisan tett eleget a hatályon kívül helyező végzés megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásának, az ítélet tábla a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján a folytatódó eljárásra másik tanács kijelöléséről rendelkezett.

A peres felek másodfokú eljárási költségeit a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította – melynek során figyelembe vette a felperes által megismételt eljárásban előlegezett tényleges költségeket –, azok viseléséről az eljárást befejező határozatában az elsőfokú bíróságnak kell rendelkeznie.

Megjegyzni az ítélet tábla, az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatában nem rendelkezett a felperes által letétbe helyezett, ám fel nem használt igen nagy összegű fordítási díj visszautalásáról.

Szeged, 2018. december 7.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Bálint Attila s.k.	Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró